

кодексі України, що значно б вдосконалило та полегшило цю процедуру.

— включити до Господарського кодексу України окрему главу «Державна реєстрація суб'єктів господарювання» та виділити окремим розділом чи статтею припинення суб'єктів господарювання як юридичних осіб, так і фізичних осіб-підприємців. Особливу увагу треба звернути і на фізичних осіб-підприємців, оскільки положення, що регулюють процедуру їх припинення, не містяться ні в Господарському кодексі України, ні в Цивільному кодексі України, лише в Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», що вказує на прогалини в українській системі законодавства.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

3. Зубатенко О. М. Припинення суб'єктів господарювання: автореф. дис... канд. юрид. наук / О. М. Зубатенко; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк, 2008. – 20 с.

4. Стрільчук В. Удосконалення законодавства у сфері припинення діяльності суб'єкта господарювання, яке не пов'язане з його банкрутством / В. Стрільчук, Н. Іванюк // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 5. – С. 31-36.

УДК 341.1:346.3(043.2)

Гуцал І. Ю., Дорошенко Т. А., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Беззубов Д. О., д.ю.н., доцент

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Питання вдосконалення правового регулювання ліцензування транспортної діяльності визначається насамперед необхідністю запровадження європейської концепції належного надання послуг у сфері транспорту та формування на демократичних засадах взаємовідносин між такими суб'єктами, що належать до органів публічної влади, та споживачами послуг у цій сфері.

Основним засобом регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання, що здійснюють перевезення, є ліцензування.

Згідно ст. 8 Закону України «Про транспорт» ліцензування окремих видів діяльності в галузі транспорту запроваджується з метою:

- забезпечення безпеки і надійності роботи транспорту;
- обмеження монополізму та розвитку конкуренції;
- створення рівних умов для розвитку господарської діяльності підприємств транспорту.

Ліцензії на провадження видів діяльності в галузі транспорту видаються відповідно до законодавства [3].

Правові основи ліцензування визначені також статтями 12, 14 Господарського кодексу України та Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Детальна регламентація порядку ліцензування у транспортній галузі здійснюється Міністерством інфраструктури України, до компетенції якого належать розробка та затвердження ліцензійних умов стосовно окремих видів перевезень [4, с. 401].

Країни ЄС і низка інших країн активно використовують поряд з економічними інструментами впливу на підприємницьку діяльність адміністративні методи, серед яких одним з основних лишається ліцензування господарської діяльності. Незважаючи на максимальну уніфікацію господарського господарства в країнах ЄС, єдиного підходу до використання адміністративних методів регулювання підприємницької діяльності все ще не існує.

Основні принципи ЄС стосовно ліцензування перевезень пасажирів і вантажів покладено у систему ліцензування даного виду господарської діяльності у Литві. При проведенні ліцензування у Литві як об'єкт ліцензування застосовується термін «дорожньо-транспортної діяльності». Також у процедурі ліцензування визначають поняття «транспортного менеджера», яким є особа, що здійснює управління дорожньо-транспортною діяльністю. До транспортного менеджера висуваються ті ж вимоги щодо репутації, як і до перевізника і керівника підприємства.

Визначення репутації перевізника, керівника і транспортного менеджера є достатньо новим для України і в українському законодавстві не застосовується. Так, для литовських перевізників бездоганна репутація – одна із основних вимог отримання ліцензії. Втрата бездоганної репутації перевізником, керівником підприємства, що здійснює перевезення, або транспортним менеджером передбачає:

- отримання адміністративного штрафу;
- наявність судимості за адміністративні або карні злочини (у тому числі за аналогічні злочини в інших державах).

При визначенні «центра управління перевезеннями» зазначається, що це приміщення, планування і оснащення якого призначені для обслуговування клієнтів, введення і зберігання документів, які пов'язані з перевезенням пасажирів і вантажів. Подібна умова є також новою для перевізників України, до яких при ліцензуванні не висуваються вимоги до наявності та спеціального обладнання приміщень, які використовуються в адміністративних цілях.

Ще однією умовою отримання ліцензії у Литві (і більшості країн ЄС), яка не висувається до українських перевізників при отриманні ліцензії, це вимога до їх фінансового стану і фінансової спроможності. Аналізуючи загальні тенденції ліцензування діяльності транспорту, зазначимо, що використання даного інструменту спрямоване на створення соціально відповідального підприємництва. На відміну від України, ліцензія на здійснення господарської діяльності не виконує не властивих їй функцій, серед яких регулювання технічних і технологічних умов перевезень [5, с. 34-35].

Таким чином, доречним буде вдосконалення законодавчого визначення ряду умов ліцензування перевезень транспортом пасажирів і вантажів, які мають стати основою для створення можливостей інтеграції українських перевізників у європейську систему. Тому одним із напрямів активізації підприємницької діяльності на ринку перевезень в умовах євроінтеграційних процесів у Україні є впровадження елементів ліцензійних умов Транспортної ліцензії ЄС.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158.
3. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446.
4. Коваленко О. В. Ліцензування транспортної діяльності / О. В. Коваленко // Всеукраїнська конференція молодих учених і студентів «Аеро-2013. Повітряне і космічне право». – К.: НАУ, 2013. – С. 401-403.
5. Майборода Ю. В. Європейський досвід ліцензування господарської

діяльності на автомобільному транспорті / Ю. В. Майборода // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2014. – Вип. 7 (2). – С. 33-36.

УДК 346.91(043.2)

Грикун М. В., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Слободська І. А., старший викладач

СВІДКИ У ПРОЦЕСІ ДОКАЗУВАННЯ В ГОСПОДАРЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

Відповідно до Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) у процесі доказування можуть бути використані лише ті засоби доказування, які передбачені законом: письмові й речові докази, висновки судових експертів, пояснення представників сторін та інших осіб, які беруть участь у судовому процесі. До складу учасників господарського процесу входять сторони, треті особи, прокурор, інші особи, зокрема судові експерти, перекладачі, які можуть брати участь у господарському процесі у випадках, передбачених ГПК України, а також посадові особи чи інші працівники підприємств, установ, організацій, державних та інших органів, коли їх викликано для надання пояснень з питань, що виникають під час розгляду справ (ст. 18, 30 ГПК України) [1]. Перераховані особи фактично виступають в ролі свідків, але не несуть персональної відповідальності за надання неправдивих показань.

Також на сьогодні в господарсько-процесуальному законодавстві відсутні норми про показання свідків як засоби доказування.

На проблему відсутності свідків як джерела доказів у господарському процесі звертає увагу О. І. Харитонова, вказуючи на те, що «участь цієї категорії в господарському процесі зумовлена відсутністю у чинному ГПК України таких важливих учасників процесу, як свідки та спеціалісти. Показання свідків і спеціалістів в інших судових процесах є джерелом доказів незалежно від того, є вони працівниками сторін або третіх осіб чи ні» [4, с. 117].

Важливою особливістю правового статусу свідка є те, що він не може знайомитися з матеріалами справи, заявляти клопотання тощо. Саме на цій підставі В. А. Пригоцький за підсумками аналізу